

ฉันทชนก อินทร์ศรี, ศศิธันว์ มาแอกเคียน, ศิรินทรา อินโกสม, สุภาวรรณ วันประเสริฐ, พัทย์ชนก ไชยวรรณ, แสงระวี รัศมีแจ่ม,
วัชรวิ แก้วเขานอก, สุทรนันท์ สุทรชนะ, บวรวรรณ ดิเรกโคก, ธนพร หล่อปียานนท์, เสาวพัทธ์ อึ้งน้อย

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 25 ระหว่างวันที่ 19-25 มิถุนายน 2559 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. อาหารเป็นพิษจากปลาปักเป้า 2 ราย เสียชีวิต 1 ราย
จังหวัดร้อยเอ็ด พบผู้ป่วย 2 ราย เป็นสามีและภรรยา สามีอายุ 64 ปี ภรรยา อายุ 60 ปี อาศัยอยู่ที่ ม.16 ต.โนนสวรรค์ อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด เริ่มป่วยวันที่ 16 มิถุนายน 2559 เริ่มมีอาการหลังรับประทานประมาณ 1 ชั่วโมงผู้ป่วยทั้ง 2 ราย ไม่มีโรคประจำตัว และไม่ดื่มสุรา โดยช่วงเช้าวันที่ 16 มิถุนายน 2559 ผู้ป่วยไปหาปลาที่ลำน้ำเตาซึ่งเป็นหนองน้ำในหมู่บ้าน ได้ปลาปักเป้าน้ำจืดมาหลายตัว ชาวบ้านที่ไปหาปลาด้วยกันบอกไม่ให้นำมารับประทาน แต่ผู้ป่วยบอกว่าเคยรับประทาน ช่วงบ่ายภรรยาได้นำปลาปักเป้ามารับประทานทั้งหมดจำนวน 5 ตัว สามีทานไป 3 ตัว ทั้งคู่รับประทานเวลาประมาณ 16.00 น. และได้ดื่มน้ำปลาที่เหลือให้สุนัขกิน หลังจากนั้นไม่นานสุนัขก็ตาย ทั้งคู่เริ่มมีอาการหลังรับประทานประมาณ 1 ชั่วโมง มีอาการชาที่ริมฝีปาก วิงเวียนศีรษะ มึนงง คลื่นไส้ อาเจียน ขณะอยู่ห้องฉุกเฉินผู้ป่วยมีอาการชามากขึ้น แขนขาไม่มีแรง หยุดหายใจ แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจและส่งมารักษาต่อที่ รพ.ร้อยเอ็ด ต่อมาวันที่ 17 มิถุนายน 2559 สามีอาการดีขึ้น รู้สึกตัวดี แพทย์ได้เอาท่อช่วยหายใจออก สัญญาณชีพปกติ แต่ภรรยาอาการไม่ดีขึ้น และเสียชีวิต เวลา 10.00 น. ทีม SRRT อำเภอและจังหวัด ลงพื้นที่ให้สุขศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องพิษของปลาปักเป้า และอันตรายจากการรับประทานปลาปักเป้าน้ำจืด ผ่านทางสื่อท้องถิ่น จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนที่บริเวณหนองน้ำที่ชาวบ้านลงไปหาปลา และประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนไปยังเครือข่าย SRRT ทุกอำเภอ

2. คอตีบเสียชีวิต จังหวัดอุดรธานี พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 32 ปี ขณะป่วยอาศัยอยู่ ม.6 ตำบลฝายหลวง อ.ลับแล จ.อุดรธานี อาชีพรับจ้างทั่วไป เริ่มป่วยวันที่ 2 มิถุนายน 2559 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ ซึ้อยารับประทานเอง วันที่ 7 มิถุนายน 2559 มีไข้ อ่อนเพลีย ตาตัวเหลือง ท้องอืด วันที่ 9 มิถุนายน 2559 รักษาที่โรงพยาบาลลับแล ด้วยอาการ ไข้ เหนื่อยทั้ง 2 ข้าง ซีด

อ่อนเพลีย ตาเหลือง ตัวเหลือง จากนั้นส่งต่อโรงพยาบาลอุดรธานี ผู้ป่วยมีอาการหายใจเหนื่อยหอบมาก และเสียชีวิตในวันที่ 17 มิถุนายน 2559 ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากตัวอย่าง throat swab พบเชื้อ *Corynebacterium diphtheriae*

ทีม SRRT อำเภอ จังหวัด และเขต ดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสใกล้ชิด เก็บ Throat swab และให้ยา Roxithomycin จำนวน 14 วัน สรรวจความครอบคลุมของการได้รับวัคซีน DTP/dT ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี และประชาชนอายุ 20-50 ปี ของอำเภอลับแล

3. ไข้เลือดออกเสียชีวิต จังหวัดพังงา พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย เพศหญิง อายุ 11 ปี นักเรียน ไม่มีโรคประจำตัว ขณะป่วยอาศัยอยู่ ม.8 ต.นบปรัง อ.เมือง จ.พังงา เริ่มป่วยวันที่ 15 มิถุนายน 2559 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ วันที่ 17 มิถุนายน 2559 มีอาการอาเจียนเป็นสีดํา วันที่ 18 มิถุนายน 2559 ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว มีอาการตัวเย็น มารดาจึงนำส่งโรงพยาบาลพังงา ถึงห้องฉุกเฉินเวลา 08.37 น. อาการแรกเริ่ม ไม่รู้สึกตัว ตัวเย็น ปลายมือปลายเท้าเขียว มีไข้ วัดความดันโลหิตไม่ได้ จับชีพจรไม่ได้ แพทย์ทำการฟื้นคืนชีพ (CPR) เป็นเวลา 1 ชั่วโมง 40 นาที แต่ผู้ป่วยอาการทรุดลงและเสียชีวิตในเวลา 10.17 น. แพทย์วินิจฉัย Sepsis with Dengue Shock เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจที่สถาบันบำราศนราดูรโดยวิธี RT-PCR พบ Dengue serotype 1 จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติม พบว่าผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ในช่วง 14 วันก่อนป่วย แต่มีประวัติป่วยเป็นไข้เลือดออกเมื่อปี พ.ศ. 2557 การสำรวจคำดัชนีลูกน้ำยุงลายบริเวณบ้านผู้ป่วย CI=12.50 และตำบลนบปรังเคยมีรายงานผู้ป่วยในพื้นที่มาก่อน

ทีม SRRT ได้ดำเนินการควบคุมโรคและสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในรัศมี 100 เมตรรอบบ้านผู้ป่วยและในชุมชน แจกยาทากันยุงให้สมาชิกในบ้านผู้ป่วยและบ้านใกล้เคียง แจกทรายอะเบทให้ประชาชนทุกหลังคาเรือน และประสานองค์การบริหารส่วนตำบลนบปรังดำเนินการพ่นหมอกควันในชุมชน



4. อาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษ 2 ราย เสียชีวิต 1 ราย จังหวัด
อุบลราชธานี พบผู้ป่วยจากการรับประทานเห็ดพิษ จำนวน 2 ราย
เสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยเป็นคู่สามี - ภรรยา ขณะป่วยอาศัยอยู่บ้านแก้ว
โพธิ์ ต.ค้อทอง อ.เขื่องใน จ. อุบลราชธานี รับประทานเห็ดร่วมกัน
3 คน ได้แก่ ผู้เสียชีวิต สามี และหลานสาว โดยรับประทานเห็ด 3
ชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า (ซื้อจากตลาด) และเก็บเห็ดที่ขึ้นอยู่ในบริเวณ
บ้าน เห็ดหูหนู (ขึ้นที่บริเวณต้นดอกพุท ซึ่งเคยเก็บมากินแต่ไม่มี
อาการแพ้) และเห็ดโคนหรือเห็ดปลวก ซึ่งเก็บจากหลังบ้านปริมาณ
มากกว่าชนิดอื่น ผู้เสียชีวิตดื่มน้ำที่ได้จากการต้มเห็ด ก่อนนำเห็ดไป
ปรุงอาหาร ทีม SRRT ได้ดำเนินการเฝ้าระวังติดตามผู้ป่วยในพื้นที่

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษ ตั้งแต่วันที่ 1
มกราคม-19 มิถุนายน 2559 พบผู้ป่วย 246 ราย จาก 31 จังหวัด

อัตราป่วย 0.38 ต่อแสนประชากร เสียชีวิต 4 ราย จากจังหวัด
เชียงใหม่ 1 ราย อุบลราชธานี 1 ราย และตาก 2 ราย กลุ่มอายุที่พบ
มากที่สุด คือ 35-44 ปี (19.51%) จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากร
แสนคน สูงสุด 5 อันดับแรก คือ อุบลราชธานี (5.40) น่าน (2.09)
เชียงราย (1.77) พังงา (1.52) และศรีสะเกษ (1.43) ตามลำดับ
ข้อมูลจากโปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด พบรายงานผู้ป่วยจาก
การรับประทานเห็ดพิษจำนวน 14 เหตุการณ์ เห็ดสงสัยที่พบ ได้แก่
เห็ดระโงกหิน เห็ดขี้ควาย เห็ดไข่ห่าน และเห็ดไม้ทราบชนิด จากรูปที่
4 พบว่า ในปี พ.ศ.2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 20 และใน
สัปดาห์ที่ 22 จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าปี พ.ศ.2558 และค่ามัธยฐาน
ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) อย่างไรก็ตามอาจมีความไม่
ครบถ้วนของข้อมูลที่รายงานเข้าสู่ระบบเฝ้าระวัง



รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 25

Reported cases of diseases under surveillance 506, 25th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 สัปดาห์ที่ 25

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 25th week 2016

Disease	2016				Case* (Current 4 week)	Mean** (2011-2015)	Cumulative	
	Week 22	Week 23	Week 24	Week 25			2016	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	4	43	1
Influenza	890	1156	1144	1300	4490	3213	55751	3
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	1	10	1
Measles	27	21	34	34	116	209	538	0
Diphtheria	0	1	0	2	3	2	6	2
Pertussis	3	0	0	1	4	2	35	0
Pneumonia (Admitted)	3272	3661	3614	3647	14194	11682	105235	209
Leptospirosis	38	40	38	35	151	227	798	15
Hand, foot and mouth disease	1349	2342	3115	4439	11245	5054	24748	1
Total D.H.F.	508	570	512	136	1726	10898	20395	17

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

